

Granskning av årsredovisning 2020

Borgholms kommun

Ulf Carlström

Caroline Liljebjörn

Daniel Gesovski

Johan Lilliestrand

Innehållsförteckning

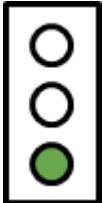
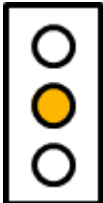
Inledning	4
Iakttagelser och bedömningar	6
Bedömningar utifrån revisionsfrågor.....	11
Rekommendationer	13

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Förvaltningsberättelsen innehåller information enligt LKBR och RKR:s rekommendationer. Vi anser att utvärderingen av kommunens ekonomiska ställning samt hur koncernen presenteras i förvaltningsberättelsen bör förtydligas. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020. Från år 2019 finns ett negativt balanskravsresultat med -12,0 mnkr, vilket återställs i sin helhet i och med årets resultat.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis Uppfyllt I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2020. Samtliga tre finansiella mål uppfylls under planperioden (2020–2023) medan två av tre finansiella mål uppfylls under mandatperioden (2019–2022).	

Utav sju verksamhetsmål uppfylls två medan fem bedöms som delvis uppfyllda. Vi noterar att flera av målen är långsiktiga och bedöms inte uppnås förrän efter år 2020.

Vi ser det som en brist att kommunstyrelsen inte lämnar någon sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2020.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade i enlighet med god redovisningssed.	
---	---	--

Rekommendationer

Utän att det påverkar vår bedömning ovan rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Förtydliga förvaltningsberättelsen med en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning samt hur koncernen presenteras i förvaltningsberättelsen.
- Lämna en sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2020.

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 19 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens ekonomiska ställning.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga beskrivning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings (RKR:s) rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning".

En översiktlig granskning av intern kontroll i system och rutiner vilka bedöms som väsentliga för den finansiella rapporteringen har genomförts.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2021-03-23 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2021-04-19.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och controller.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Enligt LKBR och RKR R 15 ska förvaltningsberättelsen innehålla följande huvudrubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Viktiga förhållanden för resultat och ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av kommunens verksamhet
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Förvaltningsberättelsen innehåller information enligt LKBR och RKR:s rekommendationer. Under rubriken "God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning" analyseras kommunens ekonomi utifrån olika perspektiv. Det saknas dock en utvärdering/slutsats av kommunens ekonomiska ställning utifrån kort- och långfristig målsättning. Det bör även ske en översyn av hur den kommunala koncernen presenteras i förvaltningsberättelsen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsavstämning. Årets resultat uppgår till 44,5 mnkr. Enligt balanskravsavstämningen uppgår årets balanskravsresultat till 44,5 mnkr. Från år 2019 finns ett negativt balanskravsresultat med -12,0 mnkr, vilket återställs i sin helhet i och med årets resultat.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten. Den totala budgetavvikelsen för nämnderna uppgår till 12,5 mnkr. Netto redovisar kommunstyrelsen och nämnderna positiva avvikelser jämför med budget enligt följande: kommunstyrelsen (1,8 mnkr), revision (0,1 mnkr), överförmyndare (0,1 mnkr), Borgholms Slott (3,9 mnkr), utbildningsnämnd (2,3 mnkr), socialnämnden (4,3 mnkr) samt miljö- och byggnadsnämnd (0,1 mnkr). I avsnittet "Kommunens verksamheter" beskrivs orsaker till uppkomna budgetavvikelser.

Det saknas upplysningar om sambandet mellan driftredovisningen och årsredovisningens övriga delar, om driftbudgetens uppbyggnad och de mest väsentliga principerna för ekonomistyrningen samt de mest väsentliga internredovisningsprinciperna, vilket krävs enligt RKR R 14.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens

investeringsverksamhet. Årets investeringar uppgår till 57,0 mnkr varav 49,9 mnkr avser pågående projekt och 7,8 mnkr avser avslutade projekt. Investeringsbudgeten uppgår till 54,5 mnkr vilket innebär att den överskridits med 2,5 mnkr. För projekt som sträcker sig över flera år anges total budget och utgifter sedan projektstart.

Det saknas upplysningar om sambandet mellan investeringsredovisningen och årsredovisningens övriga delar, om budgetens uppbyggnad och de mest väsentliga principerna för ekonomistyrningen samt de mest väsentliga internredovisningsprinciperna, vilket krävs enligt RKR R 14.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Förvaltningsberättelsen innehåller information enligt LKBR och RKR:s rekommendationer. Vi anser att utvärderingen av kommunens ekonomiska ställning samt hur koncernen presenteras i förvaltningsberättelsen bör förtydligas.

Drift- och investeringsredovisningen bör anpassas till RKR R 14 avseende beskrivning av samband, budgetens uppbyggnad samt principer för ekonomistyrning och internredovisning.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020. Från år 2019 finns ett negativt balanskravsresultat med -12,0 mnkr, vilket återställs i sin helhet i och med årets resultat.

God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2020.

Finansiella mål	Utfall 2020	Måluppfyllelse, kommunstyrelsens bedömning
Investeringarna ska självfinansieras.	Utfall 2020: 173 % Utfall 2019–2022: 104 % Utfall 2020–2023: 139 %	<i>Målet är uppfyllt. Målet är uppfyllt.</i>
Ett resultat som är minst 2 % av skatter och bidrag	Utfall 2020: 6,3 % Utfall 2019–2022: 2,4 % Utfall 2020–2023: 3,3 %	<i>Målet är uppfyllt. Målet är uppfyllt.</i>
Ekonomi ska utgöra begränsningen för verksamheten	Utfall 2020: 8,6 mnkr Utfall 2019–2022: -27 mnkr Utfall 2020–2023: 3 mnkr	<i>Målet är inte uppfyllt. Målet är uppfyllt.</i>

Av redovisningen framgår att samtliga tre finansiella mål uppfylls för utfall 2020 samt planperioden 2021–2023 medan två av tre finansiella mål uppfylls för utfall 2019–2020 samt resterande del av mandatperioden (2021–2022). Det är målet att ekonomin ska utgöra begränsningen för verksamheten som inte uppnås. Av redovisningen framgår vidare att budgetavvikelsen för Borgholms Slott inte räknas med vid utvärderingen av det sistnämnda målet.

Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har i budget 2020 utifrån en övergripande vision och målsättning fastställt strategiska mål utifrån följande perspektiv.

- Medborgare
- Organisation
- Hållbarhet

Utifrån de strategiska målen har respektive nämnd beslutat om nämndmål. Enligt budgeten ska dessa därefter brytas ner i verksamhetsnära mål.

I årsredovisningen utvärderas måluppfyllelsen för respektive perspektiv på en övergripande nivå och per nämnd i bilagorna. I tabellen nedan visas måluppfyllelsen:

Perspektiv	Uppfyllt	Delvis uppfyllt	Totalt
Medborgare	1	2	3
Organisation		2	2
Hållbarhet	1	1	2
Totalt	2	5	7

På övergripande nivå bedöms två mål som uppfyllda medan resterande fem mål bedöms som delvis uppfyllda. Flera av målen är långsiktiga och bedöms inte uppnås förrän efter år 2020.

Samtliga mål som fullmäktige fastställt redovisas i årsredovisningen.

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020. Samtliga tre finansiella mål uppfylls för utfall 2020 samt planperioden 2021–2023 medan två av tre finansiella mål uppfylls för utfall 2019–2020 samt resterande del av mandatperioden (2021–2022).

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det framkommit omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2020. Utav sju verksamhetsmål uppfylls två medan fem bedöms som delvis uppfyllda. Vi noterar att flera av målen är långsiktiga och bedöms inte uppnås förrän efter år 2020.

Vi ser det som en brist av kommunstyrelsen inte lämnar någon sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2020.

Rättvisande räkenskaper¹

laktagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt samtliga kommunens intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje post i resultaträkningen.

Årets resultat är positivt och uppgår till 44,5 mnkr (2019: -12,0 mnkr). Resultatet medför en positiv avvikelse mot budget med 37,9 mnkr. Avvikelsen beror på att verksamhetens nettokostnader i kommunstyrelsen och nämnderna är 12,5 mnkr lägre än budget samt att generella statsbidrag och utjämning är 24,3 mnkr högre än budget. Lägre kostnader för pensioner och särskild löneskatt (2,6 mnkr) samt utdelningen från Borgholm Energi Elnät AB (6,9 mnkr) medför positiva avvikelser jämfört med budget medan nedskrivning av förskolan Skogsbrynet (-2,2 mnkr) samt nedskrivning av tidigare uppbokade fordringar (-6,3 mnkr) medför en negativ budgetavvikelse.

Jämfört med det prognostiserade resultatet i delårsrapporten per 2020-08-31 är årets resultat 2,1 mnkr lägre. Det beror främst på skatteintäkter och statsbidrag som är 2,9 mnkr lägre i årsredovisningen än i prognosen.

Balansräkning

Balansräkningen är upprättad enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt kommunens tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i LKBR.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar erforderliga noter. Kassaflödesanalysen överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

---

¹ Med räkenskaper menas sammanställda räkenskaper, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte kommunens räkenskaper och omfattar motsvarande noter. Uppställningen följer god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga företag som enligt kraven i RKR:s rekommendation R16 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Redovisningsprinciper

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas i årsredovisningen.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	<p>Uppfyllt</p> <p>Förvaltningsberättelsen innehåller information enligt LKBR och RKR:s rekommendationer. Vi anser att utvärderingen av kommunens ekonomiska ställning samt hur koncernen presenteras i förvaltningsberättelsen bör förtydligas.</p> <p>Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020. Från år 2019 finns ett negativt balanskravsresultat med -12,0 mnkr, vilket återställs i sin helhet i och med årets resultat.</p>	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	<p>Delvis Uppfyllt</p> <p>I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2020. Samtliga tre finansiella mål uppfylls under planperioden (2020–2023) medan två av tre finansiella mål uppfylls under mandatperioden (2019–2022).</p> <p>Utav sju verksamhetsmål uppfylls två medan fem bedöms som delvis uppfyllda. Vi noterar att flera av målen är långsiktiga och bedöms inte uppnås förrän efter år 2020.</p>	

Vi ser det som en brist att kommunstyrelsen inte lämnar någon sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2020.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Uppfyllt

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade i enlighet med god redovisningssed.

Rekommendationer

Utan att det påverkar vår bedömning ovan rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Förtydliga förvaltningsberättelsen med en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning samt hur koncernen presenteras i förvaltningsberättelsen.
- Lämna en sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2020.

2021-03-31

Ulf Carlström

---

*Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor*

Marie Lindblad

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Borgholms kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av beslutad projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.